

Vlaanderen
is wetenschap

INSTITUUT
NATUUR- EN BOSONDERZOEK

S-MER Natuur en Water

CP ECA Actorenoverleg 31 januari 2018

Erika Van den Bergh

Vlaanderen
is wetenschap

INSTITUUT
NATUUR- EN BOSONDERZOEK

Wetgeving

Natuur: Vogel en Habitatrictlijn

Natuurdecreet

- ▶ **Streven naar** : Goede Staat van Instandhouding
- ▶ **Getoetst aan:** Instandhoudingsdoelstellingen
  - Specifieke EU habitats
  - Specifieke soorten en hun leefgebied
- ▶ **Beoordeling:** Goed   Niet Goed

- ▶ **Beheer:** Natuurbeheerplan (NBP)
  - Maatregelen nemen om GSI te bereiken
  - Artikel 6: omgaan met afwijkingen
    - Passende beoordeling
    - Mitigatie
    - Compensatie

Water: Kaderrichtlijn Water

Decreet Integraal Waterbeheer (DIWB)

- ▶ Streven naar: Goede Ecologische Toestand/goed Ecologisch Potentieel
- ▶ Getoetst aan: specifieke maatlatten die een spiegel voorhouden over het ecologisch functioneren van het waterlichaam.
  - Soortensamenstelling en (relatieve) kwantiteit -
    - Ongewervelde bodemdieren
    - Vissen
    - Schorvegetaties
  - Ondersteund door habitatkwaliteit (hydromorfologie en fysicochemie)
- ▶ Beoordeling: Distance to target (referentietoestand)
  - Schaal van 0 tot 1 in 5 klassen
  - Klassen: MEP /GEP/ matig /onvoldoende/ slecht: ONE OUT ALL OUT
- ▶ Beheer: Stroomgebiedbeheerplan (SGBP)
  - Maatregelen om GET/GEP te bereiken
  - Omgaan met afwijkingen: Artikel 4

Artikel 4.7KRW- Artikel 56 DIWB

Weserarrest

- ▶ Iedere achteruitgang van de toestand van een waterlichaam moet voorkomen worden: projecten waardoor de toestand verslechtert EN die het bereiken van de goede toestand verhinderen mogen niet vergund worden
- ▶ Afwijkingen hierop moeten voldoen aan voorwaarden zoals weergegeven in artikel 4.7
  - Gevolg van veranderingen in de fysische kenmerken
  - Gevolg van nieuwe duurzame ontwikkeling
- EN
  - Al het mogelijke werd gedaan ter voorkoming
  - Verankerd in het SGBP
  - Reden is van groot maatschappelijk belang
  - Alternatieven zijn niet mogelijk of onevenredig duur
- ▶ Verankering van de toets (cfr passende beoordeling) in de wetgeving is nog work in progress .

Vlaanderen
is wetenschap

Betekenis voor CP-ECA – Waterweg

Ingreep - effect

- ▶ **Getijslag:** toename voor Saeftinghe dok, Noordzee terminal en Schaar Ouden Doel
- ▶ **Stroomsnelheidspatronen:** Noordzeeterminal en Schaar Ouden Doel
- ▶ **Sedimenttransport** door aanleg en aangepast onderhoud: toename voor Saeftinghedokvarianten;
- ▶ **Morfologie** : rechtstreeks en onrechtstreeks: alle alternatieven
- ▶ **Saliniteit** (gemiddeld plus variatie): Noordzeeterminal en Schaar Ouden Doel

Milderende maatregelen

- ▶ Varianten op palen
  - ▶ Verzachten effecten op getijslag
  - ▶ minder areaalverlies (kwaliteit???)

Ingreep – Effect keten

De hydromorfologische motor als het wiel, en de band van ecosysteemfuncties die daar uit voortvloeien en voor de veerkracht garant moeten staan. (VNSC avdt)

Natura 2000

- ▶ Direct habitatverlies: slikken en schorren
  - Alle alternatieven behalve 6
- ▶ Versnippering
  - Lacune tussen slikken en schorren in zone met steile saliniteitsgradient (Groot-Buitenschoor – Galgenschoor)
    - Alternatief 4
  - Versnippering van het pelagiaal habitat door verhoogde turbiditeit>> Bijlage 1 diadrome vissen (Fint)
    - Alternatieven 1,2,3
- ▶ Indirect habitatverlies door verandering van getij kenmerken
  - Schorverlies
    - Alternatieven 1,2,3,5 en 8 in Zeeschelde
    - Alle alternatieven in Westerschelde
  - Verlies van eufotische zone
    - Alternatieven 1a,1b en 2
  - Verlies van laagdynamisch areaal en verzilting
    - Geen significante effecten

Kaderrichtlijn Water

Zeeschelde IV (grens-Burcht):

- ▶ Schorvegetatie: Elk schorverlies brengt ons verder van GET
- ▶ Macrobenthos:
  - 1a;1b, 2 door verminderde primaire productie
  - 13 door areaalverlies slikken en ondiepwatergebied
- ▶ Vis:
  - 1a,1b,2 door verhoogde turbiditeit
  - 13 door verlies areaal en voedsel
- ▶ GEP is bedreigd door alle bouwstenen behalve de bouwstenen 5a, 5b, 11, 14 en 15, en bij alle alternatieven behalve alternatief 6.

Zeeschelde III (Burcht-Temse)

Vooraf effect op vis door turbiditeitsprobleem

Aadachtpunten voor de waterweg

- ▶ Direct en indirect verlies van slikken, schorren en ondiepwater
- ▶ Verhoogde turbiditeit en mogelijke gevolgen voor waterkwaliteit

- ▶ >> maatlat macrofyten (KRW) en estuariene habitats (Natura 2000)
- ▶ >>maatlat macrobenthos (KRW)
- ▶ >>maatlat vissen (KRW) en diadrome bijlage soorten (Natura 2000)

- ▶ Onzekerheden mbt de hydromorfologische effectketen
- ▶ >>>Voorzorgsbeginsel hanteren